

Fitxa 3 de Bones Pràctiques de La Drecera - Comunalitat de Sarrià i Vallvidrera

Hort urbà comunitari - Espai Gardenyes

Dades Bàsiques

Territori: Sarrià

Tipologia: Bé comú urbà

Sector o àmbit d'activitat: 1. Horticultura urbana i 2. Àmbit d'activitat de fer xarxa/socialització/espai comunitari.

Adreça: Carrer del Cardenal Sentmenat, 10 - 08017 Sarrià

Horari: dimecres i els dissabtes de 10 a 14

Any d'inici: 2013

Forma jurídica: Grup de veïnes sense forma jurídica, amb el suport de l'Associació Cultural Casa Orlandai

Web/xxss/contacte: <https://casaorlandai.cat/projectes/espai-gardenyes/>
@espai_gardenyes/Belín/espai.gardenyes@gmail.com

Necessitat atesa

L'origen d'aquest projecte el trobem en la crida que va fer l'Ajuntament de Barcelona d'un concurs, dins del marc de la campanya d'Espais Buits, per si algun col·lectiu o entitat volia gestionar aquell espai que en aquell moment era un espai municipal en desús i abandonat. Un col·lectiu de gent del barri, recolzats per l'Associació Cultural Casa Orlandai, es van posar en marxa i va generar un projecte per fer ús de l'espai i muntar aquest hort i aquest espai de trobada. Es va guanyar el concurs i des d'aleshores s'està gestionant i oferint un espai d'horticultura i activitats a l'aire lliure al barri. Hi havia necessitat també de trobar-se i de tenir un espai.

Objectius i accions

Objectius:

Els objectius de l'espai Gardenyes s'emmarquen dins el context de dinamitzar i desenvolupar el teixit social i treballar per aconseguir un barri participatiu, creatiu, cohesionat, innovador, cultural, solidari i sostenible, amb projecció de districte i de ciutat.

L'objectiu general consisteix en crear un espai urbà de convivència i aprenentatge comunitari per a la transformació social, a partir del foment de l'agricultura ecològica urbana.

Accions:

L'activitat principal és la vinculada a l'hort: adequació dels espais, plantar, regar, recollir, fer compostatge... Que s'organitza per torns amb les membres de l'assemblea.

Per altra banda s'ofereix l'espai de l'àgora: Es cedeix a la Generalitat, associacions, esplais, escoles, entitats ecologistes, la comissió de festes alternatives de Sarrià, etc. Durant la Covid es va fer una assemblea de l'ACCO a l'aire lliure.

Més endavant es volen oferir productes. Es vol fer un viver de plantes ornamentals; es faria producció de plantes i es faria un intercanvi: la gent pot venir i produir planta amb nosaltres, fas esqueixos, treballes i també te'n pots emportar per a casa (amb la idea de fomentar el verd a la ciutat). Degut a la sequera es va aturar tot, ja que no es permetia regar i doncs no tenia sentit començar a fer esqueixos perquè es morissin tots.

Comunitat inclusiva

Hi ha un col·lectiu que forma part del projecte, un grup anomenat els "Gardenyeros", amb diferents graus d'implicació, hi ha també una persona contractada (aquesta persona és el nucli dur, té uns dies assignats (dimecres i dissabtes) i és el responsable -amb ajuda de tothom- de que tot estigui com toca, coordina les feines entre tots els usuaris de l'hort, fa una mica de contacte amb l'Associació Cultural Casa Orlandai i el manteniment de l'espai en general. Ell dóna molta cohesió al grup. És un referent del projecte.

També darrera del projecte hi ha tota l'ACCO i l'equip tècnic de l'Associació Cultural Casa Orlandai (administració i sol·licituds de subvencions sobretot).

El nucli dur (la gent que assisteix gairebé sempre en assemblees i dies en que l'espai està obert) són unes 15 persones. Tothom per igual. Entre aquest grup es fan les tasques de tresoreria, reparacions, festes, recollida de diners, etc.

I després hi ha unes 38-45 persones vinculades que segueixen el fil d'esdeveniments de l'espai, ja sigui a través de WhatsApp o altres (visites, assistència puntual, etc.).

Governança horitzontal i participativa

Obert a tothom amb ganes de treballar de forma comunitària, assembleària i respectant la resta de membres de l'equip i l'espai.

Comunicació a través de WhatsApp i la governança es fa a través de l'assemblea (es procura arribar per consens a les decisions i està obert a tothom que vulgui participar des del que vol cavar fins el que vol muntar les festes, dedicar-se a fer les memòries, etc.). Es fa una assemblea al mes (el primer dissabte de cada mes normalment). Si hi ha persones interessades en el projecte i es vol accedir a l'assemblea, es queda abans, s'explica el projecte (un dimecres o un dissabte); no es treballa per separat sinó que es procura que es treballi de forma comunitària (per exemple, entre d'altres, es decideixen plantacions entre tots/es i ningú té un espai per si mateix). Es procura que si hi ha necessitats específiques donar resposta a les mateixes (a vegades hi ha hagut participants amb necessitats educatives especials i s'han adaptat les feines en cas que calgués). Es col·labora amb entitats del barri com Sarrià Refugi (en aquest cas es feu treball amb persones novingudes) i d'altres. S'adapten a determinades demanda.

Arrelament i enxarxament territorial

No es fa un estudi sinó que estan oberts a tot aquell qui arriba i demana qüestions determinades. Així doncs la demanda sol arribar i es recull i el projecte sol donar resposta o adaptar-se a aquestes si es considera adequat. Detecten necessitats en moments puntuals però no es surt a buscar relacions pactades o pautades. Tot i que la Eugènia, la tresorera, procura teixir relacions amb altres col·lectius, i sol fer aquesta funció de presentació de l'Espai Gardenyes i alhora

s'assabenta de les propostes d'altres espais per tal de compartir-ho. Es vol fer cooperació amb altres projectes però fins ara no s'ha acabat de desenvolupar concretament aquest aspecte, tot i que s'estan fent activitats amb DeCollserola, La Drecera, la Plataforma Defensem Can Raventós...

També es dinamitzen activitats culturals, com el Verdmut o els diversos murals reivindicatius, o vinculades al calendari, com la Festa de la Primavera.

Intercooperació i desenvolupament econòmic

El projecte no promou el desenvolupament econòmic.

Es feu una contractació del co-responsable de l'Espai promovent l'ocupació donades les seves circumstàncies. És una persona fixe tot i que una jornada molt reduïda, ja que no es necessita més. És una persona formada i vinculada al Centre Assís.

Sostenibilitat del Projecte

Com que es tracta d'un projecte ecològic portat a terme amb pràctiques ecològiques el podem considerar una proposta en defensa de la sostenibilitat.

És procura fer compres de proximitat als comerços locals.

És desenvolupa compost (d'adob i llavors) per al autosubministrament reutilitzant restes vegetals de la mateixa producció. Ara s'està començant a afegir els residus orgànics produïts a casa.

Es recull aigua de la pluja per tal de minimitzar el consum d'aigua.

Es fa bioconstrucció parcial en l'espai -ara mateix es té contacte amb una persona que donarà continuïtat a aquesta proposta-.

És un projecte autofinanciat a través d'activitats com festes per tal d'obtenir recursos econòmics alhora que obtenen una subvenció.

Compromís amb les Cures i l'Entorn

Pel fet de ser un projecte d'horticultura les cures i el compromís amb l'entorn estan al centre de tota l'activitat. Es treballa de forma assembleària, donant veu i responsabilitats a tothom, amb el compromís de participar en l'activitat de manteniment i gestió de l'espai. És un col·lectiu altament feminitzat. És un espai obert a tot el barri amb especial atenció a col·lectius amb necessitats d'inclusió o reforç social, ja que és un espai menys institucionalitzat.

En relació a l'entorn hi ha tota una política de tipus de plantat, ús de l'aigua, compostatge, i gestió de residus, absolutament alineat amb la transició ecosocial i l'emergència climàtica.

Procura que a la ciutat hi hagi més espai verd i per la sobirania alimentària.

Deixen l'espai a l'Agència Catalana de Residus per fer qüestions relacionades amb el compost.

L'Institut Italià ha donat tallers de plantació als seus alumnes.

Es cedeix l'espai a col·lectius del barri que ho demanin -com són l'Antàrtida per al seu Festival, Can Raventós, etc.- així com es té una implicació amb les mateixes. I a més a més col·labora amb Aspasim, Albatros, Soledad i d'altres.

Impactes/Replicabilitat/Escalabilitat

Tots els espais d'hortos comunitaris i d'espais buits (n'hi ha moltíssims) amb els quals s'emmirallen, s'han visitat els uns als altres i són referents els uns dels altres. Es tracta d'una comunitat que es retroalimenta activament.

Hi ha una persona que és el referent municipal (tècnic municipal) que fa control i suport (amb referències d'altres espais, posa al dia als uns dels altres, etc. i aquest contacte va bé a mode de lligam regular). L'Ajuntament organitza reunions temàtiques amb les que informar. La idea és estar amb contacte amb el nou Hort de Sarrià de Dalt que comença a caminar i amb qui els agradaria ser com horts-germans d'alguna manera.

Molta gent vinculada a l'Espai Gardenyes també està vinculada a la plataforma Can Raventós, es genera una mena de simbiosis de col·laboració que suma forces, però es tracta de dos espais diferenciats.